

T Ü R K İ Y E L İ

ÖĞRETMENİN SESİ

1974

KASIM
sayısı

TÜRKİYE Lİ ÖĞRETMENLER DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANI

ÇOCUKLARIMIZA YETERLİ EĞİTİM İSTİYORUZ!

ÇOCUK PARAMIZIN KESİLMESİNE HAYIR!

Bu ana taleplerle, 26 Ekim'de Batıberlin'de bir yürüyüş yapılmıştır. Yüzlerce anne-babanın, çocuk ve öğretmen katıldığı yürüyüş Hermannplatz'da başlayıp, Kreuzberg sentini dolaşarak, Mariannenplatz'da yapılan bir mitingle son bulmuştur. Veli temsilcisi bir arkadaş yaptığı heyecanlı bir konuşmada; maarif yetkililerinin tutumunu şiddetle yermiş, çocuklarımıza uygulanan bu her yönüyle bozuk eğitimin değiştirilmesi için hep birlikte mücadele etmenin gereği üzerinde durmuştur. Bir başka işçi arkadaş, yaptığı konuşmada; haklarımızı alabilmenin tek yolu, sendikalara girmek, örgütlenmek, susmamak, hak istemekti diyerek, yerli yabancı tüm emekçilerin çıkarlarının bir olduğunu, ortak düşmanın, büyük tekel ve emperyalizm olduğunu söylemiştir. Öğretmenler Sendikası'nın (GEW) dayanışma ve destekleme mesajını, Kreuzberg Bölge Yönetim Kurulu Başkanı okumuştur.

Yürüyüş, Türkiye'li öğretmen, veli, işçi ve sendikacıların kurduğu "Çocuk Hakları Komitesi" tarafından yapılmıştır. Ayrıca yürüyüşün hazırlığında, yapılması esnasında, Derneğimiz, Avrupa Türkiye'li Toplumcular Federasyonu (ATTF) ve Türk Toplumcular Ocağı'nın büyük katkıları olmuştur. Öğretmenler Sendikası (GEW) de yürüyüşle dayanışmasını bildirmiştir.

Çocuk Hakları Komitesinin yürüyüşe çağrısını aydınlatmak için yayınlıyoruz :

Y U R T T A Ş L A R

F. ALMAN HÜKÜMETİ ŞİMDİ DE ÇOCUKLARIMIZIN NAFAKA SİNA GÖZ DİKTİ, YENİ BİR KANUNLA HEM ÇOCUK PARAMIZ KESİLMEKTE VE HEM DE VERGİ YÜKÜMÜZ ARTTIRILMAKTADIR. BÖYLECE HAKLARIMIZ ELİMİZDEN ALINMAKTADIR. ORNEĞİN, 5 ÇOCUĞU BURADA OLMAYAN BİR İŞÇİNİN YILLIK KAYBI 7404 MARKTIR. BÖYLECE KAYIP MİLYONLARI BULACAKTIR. ÇOCUKLARIMIZIN BURADAKİ OKUL DURUMU PERİŞANDIR. SINIFLAR KALABALIK, YETERLİ DERSANE YOK, ÖĞRETMEN AZ, KİTAP VE DERS ARAÇLARI YETERSİZ, DERS SAATLERİ DÜŞÜKTÜR. NE ALMANCA NE DE TÜRKÇE ÖĞRENEBİLİYÖRLER. ÇOCUKLARIMIZ CAHİL VE MESLEKSİZ KALMAYA MAHKUM EDİLMEKTEDİR. İŞ ARAYAN GENÇLERİMİZE ÇALIŞMA İZİNİ VERİLMEMEKTEDİR. BUNUN İÇİN :

ÇOCUKLARIMIZIN HAKLARINI İSTİYORUZ,

ÇOCUK PARALARIMIZIN KESİLMESİNE HAYIR,

ÖĞRETMEN İSTİYORUZ, DERSANE İSTİYORUZ,

YETERLİ KİTAP, DERS ARAÇLARI İSTİYORUZ,

ANA DİLDE EĞİTİM HAKKI İSTİYORUZ,

ÇOCUKLARIMIZA UYGUN BİR DERS PROGRAMI İSTİYORUZ,

GENÇLERİMİZE MESLEKİ ÖĞRENİM İMKANI İSTİYORUZ,

YERLİ YABANCI AYIRIMINA HAYIR, HER ALANDA EŞİTLİK İSTİYORUZ.

ÇOCUKLARIMIZIN HAKLARI İÇİN BİRLEŞELİM, HAKLARIMIZA SAHİP ÇIKALIM.

Yürüyüş sırasında minik öğrenciler en önde yürüdüler

B. BERLİN'DE BÜYÜK YÜRÜYÜŞ

ÇOCUKLARIMIZIN GELECEĞİ İÇİN

Türk ve Yunan Veli Temsilcileri, Türkiye'li öğretmenler Derneği 11 ekim 1974 de yapılacak büyük Veli Toplantısına bütün veli ve öğretmenlerin katılmalarını sağlamak için ortak bir bildiri çıkardılar. Türkçe, Yunanca ve Almanca olarak çıkarılan bu bildirin tam metnini aşağıda yayınlıyoruz.

BİLDİRİ

Sayın VELİLER,
Sayın ÖĞRETMENLER,

Çocuklarımızın okullarda durumları perişandır. Sınıflar çok kalabalık olmasına rağmen, öğretmen tayini yapılmamaktadır. Kitap ve ders araçları yok gibidir.

Senetanın yabancı çocuklarla ilgili yönetmenliği, gerçeklerden uzak ve işlemez halindedir. Çocuklarımız, ne doğru düzen anadillerini, ne de Almanca'yı öğrenebiliyorlar.

Bu durumda çocuklarımızın % 90'ından fazlası, sanat öğrenimi yapacak diploma ve bilgilere bile sahip olmadan, 15 yaşına gelince, ellerine bir belge verilip okullardan çıkarılıyorlar.

Çocuklarımız, sonunda, okulsuz, sanatsız bırakılıp, sokaklara ve lokallere itiliyorlar. İşçi olarak çalışmak isteyenlere ise, Arbeitsamt

BİLDİRİ

Türk, Yunan, Yugoslav ve diğer bütün yabancı veli ve öğretmenler, Çocuklarımızın okul durumlarının güzelmeye için harekete geçelim. Çocuklarımıza doğru dürüst bir temel eğitim, Anadillerinde ders, yerli Almanca dersi, gençlerimize sanat öğrenimi talep edelim.

Hep birlikte, veli toplantılarına katılarak bu isteklerimizi dile getirelim. Hep beraber, birlikte hareket edersek, çocuklarımızın yararına değişimler olur. Aksi halde, durumlar düzelmez Alman Öğretmenler Sendikası (GEW), yabancı veliler için büyük bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıda özellikle, çocuklarımızın okul durumlarının düzelmesi için, hangi çalışmaların yapılması gerektiği tesbit edilecek, tartışılacaktır.

TOPLANTI : II Ekim Cuma günü saat 19³⁰ da, Viktoria Park yanında :
1 Berlin 61 - KREUZBERGSTR. 47 de yapılacaktır.

Toplantıya katılalım, birlik halinde isteklerimizi dile getirelim.

TÜRK VELİ TEMSİLCİLERİ

YUNAN VELİ TEMSİLCİLERİ

TÜRKİYELİ ÖĞRETMENLER DERNEĞİ

1 BERLİN 21 - EMDENERSTR. 39

VELİ TOPLANTISI

11 Ekim günü yapılan Büyük Veli Toplantısına 300 den fazla Türk, Alman ve Yunan veli ve öğretmen katıldı. Çocuklarının bozuk okul durumlarından bezmiş veliler söz alarak sorunları ortaya koydular, yetkililerden nedenleri sordular ve çözüm istediler. İlkokullardaki sorunları dile getiren veli arkadaşımız şunları söyledi:

SAYIN VELİ ARKADAŞLAR

Bugün burada toplanmamızın gayesi sizlerde bildiğiniz gibi çocuklarımızın okul problemlerini tartışmaktır. Kısaca söylecek olursak, çocuklarımızın durumu perişandır. Batı Berlin'de binlerce yabancı çocuğu bulunmaktadır. Anne ve babaların çoğu burada çocuklarını okutmak için getirdiler. Fakat görelim ki çocuklarımızın durumu perişandır, yüzükler acıdır. Uygulanan metodlar çağ dışı metodlardır. Kısacası çocuklarımızın okuma şansları yoktur. Berlin Eğitim Senatörlüğünün ettiği yönetmelik tatbi katta işlemez haldedir.

Sayın Veli Arkadaşlar: Şimdi sizlere durumu somut örnekler vermeye çalışacağım.

- Yabancı çocukların hazırlık sınıflarında aslında 20 çocuk fazla olmayacaktır. Fakat tatbikatta sınıflar dolup taşmak öğrenci sayısı bu 20 kişinin 2 hatta 3 katına çıkan sınıflar bile vardır. Böyle olunca kalabalık olan sınıflarda çocuklar bir şey öğrenemez.

- Çocuklarımız için yeterli öğretmen yoktur. Bir öğretmene üçten fazla öğrenci düşmektedir. Böyle olunca öğrenci öğrenemez. Burada tayin edilmesini isteyen çok öğretmen vardır. Tat hükümet, yabancı öğretmene ihtiyacımız yok diye, tayin memektadır. Herhalde yetkililer öğretmene verecekleri maaşları çekinmektedirler. Öğretmensizlik durumu alman çocukları için de geçerlidir.

- Gerek alman çocukları için ve gerekse bizim yabancı çocukları için yeterli dersane yoktur. Hale bizim yabancı çocukları için spor salonlarında, çok kullanışsız odalarda ders yapmak zorunda bırakılmaktadırlar. Çok okullarda iki sınıfa dersane düşmektedir.

- Çocuklarımızın yeteri kadar ders araç ve gereçleri yoktur.

- Çocuklarımız alman çocuklarından daha az ders yapmaktadır.

- hazırlık sınıflarının süresi bir buçuk sene olduğu halde sınıflar adeta devamlı sınıf oldu. Çocuklarımız ne almanca-

Toplantıyı izleyen velilerden bir kısmı

Görülüyor ki Veli arkadaşlar, bu şartlar altında çocuklarımızın okuma şansları yoktur. Çocuklarımız neticede ancak bizim gibi yardımcı işçi olacaklardır. Şimdiye kadar ki uygulama bu nu bize göstermiştir.

Arkadaşlar! Biz veli olarak, veli temsilcisi olarak bu durumu ve bu durumun düzeltilmesi için isteklerimizi defalarca Alman Eğitim makamlarına bildirdik. Ayrıca Öğretmenler Sendikası bu durumu raporlar halinde gerekli yerlere bildirdiler. Fakat hepsi cavapsız kaldı. Sorunlarımız çözülmedi ve hatta giderek ağırlaştı.

Bizlerde alman vatandaşları gibi bu devlete vergi ödemekteyiz. Bizim çocuklarımızın okutulması, bunun için gerekli imkanların tanınması devletin en başta gelen kanuni bir görevidir. Alman anayasasının üçüncü maddesi "Bütün insanlar kanun önünde eşittir" der. Nerde bu eşitlik? Bu halde eşitliği sağlamak devletin vazifesidir.

Biz veli olarak çocuklarımızın haklarını istemeliyiz. Bunu istemek bizim en tabii kanuni haklarımızdandır.

Biz 7 numaralı ilkokulun bütün velileri olarak toplandık. "300" e yakın veli toplantıya katılmıştı. Haziran ayında yapılan bir toplantıda şu kararları almıştık.

- 1- Biz, anne babalar çocuklarımızın bizim gibi yardımcı işçi olarak yetişmesine karşıyız.
- 2- Çocuklarımızın alman çocuklarıyla eşit seviyede ders saati görmesine taraftarız. Alman çocuklarından eksik ders yapmalarına karşıyız.
- 3- Normal dersane ve yeni sınıflar açılması.
- 4- Her dersanede öğrenci sayısının 20 yi aşmaması.
- 5- Derslerin ana dilde gösterilip, almanca'nın yabancı dil olarak tanınması, ve almanca'nın alman öğretmenler tarafından ve verilmesi.
- 6- Her sınıfa bir öğretmen tayin edilip, minavebeli ders gösterilmemesi.
- 7- Ders materyallerinin tam olarak temin edilmesi.
- 8- Spor salonlarından yabancı çocuklarında faydalanması, yüzme derslerinde de eşit hak tanınması.

Bu isteklerimizi sonuna kadar direktip dayanışma içerisinde olduğumuzu bir kez daha duyurup sonuna kadar kararlı olduğumuzu bildiririz".

Toplantıda yukarıda saydığım hususlar kararlaştırıldı.

Biz veli temsilcileri olarak bu kararları yazılı olarak Kreuzberg Belediyesi Eğitim Müdürlüğüne götürdük. Okullar Müdürü Bay Köppene ve onun üst amiri olan Bay Hänel'te verdik. Fakat bu yetkililer burada ise soruyorum; neden bize cevap vermiyorsunuz? Neden bize ilgi göstermiyorsunuz? Bizler de bu memleketin kanunlarına tabi değiliz mi?

Sayın veli arkadaşlar, buna benzer kararlar başka okul ve veli temsilcileri tarafından da alınmış ve bu yetkili makamlara iletilmiş. Fakat onlar da böyle cavapsız kalmıştır.

Görülüyor ki arkadaşlar ilgili daireler, makamlar ve kişiler bizimle hiç ilgilenmiyorlar. Çocuklarımızın Eğitim Öğrenim problemlerinin çözümüne hiç birisi yardımcı olmuyor ve bizle

VELİ TOPLANTISI

Bizler ne istiyoruz? Bizler kanunların bize tanıdığı hakların gerçekleşmesini istiyoruz. Bizler devletten okuma şansının gerçekleştirilmesini istiyoruz. Bizler çocuklarımız için, eğitim hak, eğitim imkan, eğitim şans istiyoruz. Bu aynı zamanda anayasanın da emridir.

Bundan çıkarak isteklerimizi bir daha tekrarlırsam:

- 1- Çocuklarımız için normal dersane istiyoruz.
- 2- Sınıflardaki öğrenci sayısı 20 yi geçmemelidir.
- 3- Almanlar gibi eğitim saati ders saati istiyoruz.
- 4- Derslerin ana dilde yapılmasını, Almanca'nın yabancı dil olarak kabul edilmesini ve Almanca'nın Alman öğretmenleri tarafından verilmesini istiyoruz.
- 5- Yeteri kadar öğretmen tayin edilmesini istiyoruz. (Fabrika larda çalışan binlerce öğretmen vardır.)
- 6- İkili veya üçlü öğretme karşılığı.
- 7- Yeteri kadar ders araç ve gereçleri temin edilmelidir.
- 8- Spor ve yüzme dersinden yabancılar yararlanmalıdır.
- 9- Hazırlık sınıflarında verilen bitiriş karneleri bitiriş diploması olarak kabul edilmelidir.

Arkadaşlar, bu isteklerimizin gerçekleşmesini istemek bizim en tabii hakkımızdır. Alman kanunları bu hakları bizlere tanımıştır. Birlik olalım, beraber olalım, bu isteklerimizi herkese anlatalım. Yetkili makamlara iletelim. Gerçekleşinceye kadar mücadele edelim.

Birlik beraberlik için birbirlerimizle kontak kuralım ve birbirimizle kontakı kayıp etmiyelim.

Teşekkür ederim.

BİR VELİ ARKADAŞIMIZ ORTAOKULLARDAKİ (HAUPTSCHULE) DURUMLA İLGİLİ OLARAK ŞU KONUŞMAYI YAPTI :

Sayın veliler !

Batı Almanya'da ve bizim yaşadığımız Berlin'de Hauptschule denilen okullar, ilkokulların bir devamı sayılır. Fakat hemen hemen bütün Türk çocuklarının devam ettikleri bu okullarda okuyan çocukların az da olsa lise ve yüksek tahsil imkanları olmasına rağmen, burada Hauptschule'dekilerin buna benzer hiç bir imkan olmaması, okulu ancak vasıfız işler yapabilecek seviyede bitirmeleri, meslek edinme şanslarının az oluşu çok önemli bir farktır. Her ne kadar lise ve benzeri okullara çocuklar daha ilkokullarda ayrılıyorsa da, Hauptschule'ye giden çocuğumuzun hiç olmazsa bir meslek kazanacak kadar yetişmesini sağlamak veli ve öğretmen olarak bizlerin en önde gelen görevlerimizdendir. Berlin'de Hauptschule'deki başlıca problemler şunlardır.

1- Türk öğrencilerinin Alman öğrencileri gibi okulu Absolut soyignis denilen, yani bitirme diploması denilen diploma ile bitirebilmeleri için Almanca'yı çok iyi bilmeleri gerekmektedir. Bu da eğitim sebeplerinden mümkün olmamaktadır. Böylece yeterli kadar Almanca bilmeyenlere, önce dil öğrenmeleri için hazırlık sınıfı denilen özel sınıflar açılmakta olup, gaye bu sınıftaki öğrencilerin dil öğrenmeleri ise de aşağıda bir kısım açıklanan sebeplerden dolayı gerçekleşmemekte ve öğrenciler absangsoyignis denilen terk tasdiknamesiyle okuldan ayrılmaktadır. Bu tasdikname ile ancak çocuk yardımcı işçi olarak kabul edilmekte ve böylece bir meslek öğreniminde girememektedir.

2- Türk sınıflarında verilen derslerin kalitesi düşüktür. Öğrencilerin kitap gibi ders araç ve gereçleri yok denecek kadar azdır. Özel dersliklerden faydalanamamaktadırlar. Bazı okullarda, ders araç ve gereçleri için ayrılan ödenekler başka makatlara için harcanmaktadır. Öğrencilerin ders saatlerinin sayısı düşüktür. Alman öğretmenleri, Türk sınıflarında nasıl ders verecekleri hususunda yetiştirilmemektedir.

3- Okul müdürleri, eğitim müdürleri ve senatunun eğitim işleriyle görevli kişiler, çocuklarımızın eğitimiyle ilgili titizliği göstermemektedirler. Ortaya çıkan aksaklıklar örtbas edilmektedir. Yapılan uyarılara kulak asılmamaktadır. Yabancı sınıflarında uygulanacak bir ders programı yoktur. Böylece öğretmenler bile teftiş edilmemektedir.

4- Türk velileri görev ve yetkileri üzerinde aydınlatılmamaktadır. Formalite icabı yapılan veli toplantıları hiç bir şey getirememektedirler. Halbuki Berlin okullar kanunu biz velilere çok haklar tanımıştır. Türk öğretmenlerinin bazıları ilgi-sizlikten bazıları senattan, yani hükümetten çekindikleri için çocuklara karşı ilgi ve sevgi göstermemektedirler.

Bu ve buna benzer aksaklıklar çocuklarımızın okuma imkanını ortadan kaldırmaktadırlar. Çocuklar boş yere okula gelmekte ve boş belgelerle okulu terk etmekte. Türkiye'de okutulan derslere uygun ders verilmemesi, ana dili Türkçenin yeterli de recede okutulmaması, çocukların Türkiye'deki bir okula devam etme imkansız olmaktadır. Ne kendi memleketinde ne de Almanya'da yeterli bir eğitim veya bir meslek öğrenmeden hayata atılmaktadırlar.

Bu aksak eğitimin giderek kendiliğinden düzeleceğini zan netmemiz hata olur. Türk çocuklarının okullara alınmasından bu yana bir düzelmeye görülmemiş, üstelik çocuk sayısı artarak problemleri daha da ağırlaştırmıştır. Ancak öğretmenler, veliler hep birlikte el ele vererek yapacakları etkili çalışmalar sonucu ilgililer gereken titizliği gösterebilirler. Bunun için durumu yakından bilmeniz ve isteklerimizi etkili bir şekilde ilgili makamlara duyurmanız ve haklı davamızın peşini bırakmamalıyız. Bu istekler etrafında birleşmemiz gerekir.

- Çocuklarımızın eğitimi, meslek öğrenme imkanlarının sağlanması yolunda düzeltilmeli.

- Çağdaş eğitim istiyoruz. Ders araçları istiyoruz. Ehliyetсіz öğretmen istemiyoruz.

- Normal program içinde ana dilin öğretilmesini istiyoruz. Birlik olalım, beraber olalım. Teşekkür ederim.

GENÇLERİMİZİN DURUMLARI İLE İLGİLİ BİR KONUŞMA YAPAN BİR DİĞER VELİ DE ŞUNLARI DEDİ :

GENÇLERİMİZİN SORUNLARI

Sayın veliler !

F. Almanya'da 300 000 genç meslek öğrenme yerine sahip değil. Çalışma imkanları da yok, işsiz durumdadır. İşyerleri yetiştirdikleri çıkar sayısını gün geçtikçe azaltıyorlar. Bilindiği gibi, kapitalist bir ülke olan F. Almanya'da işyerleri şahısların elindedir. Meslek eğitimi de işyerlerinin elinde. Bu duruma göre, gençlerin geleceği tamamen patronların elinde. Sorun gelip bu noktada düşünülmektedir. Bu durum karşısında, işçiler, sendikalar, patronların söz sahibi olmalarına karşı çıkmaktadırlar.

Geçtiğimiz ay, meslek eğitimi yerinden yoksun ve aynı zamanda işsiz binlerce genç, Sosyalist Alman işçi gençliği ile birlikte, başkent Bonn ve diğer bazı şehirlerde gösteriler düzenlemişlerdir. Sosyalist Alman işçi gençliği, firmalara, meslek eğitimi yerlerini arttırmaları şartının koşulmasını ve meslek eğitimi sendikalar ve işçi gençliği kuru-luşlarına söz hakkı tanınmasını talep etmektedir.

Bizim gençlerin daha da kötü olan durumları göz önüne alınırsa, bu taleplerin gerçekleşmesinde, Türkiye'deki gençlerin de çıkarlarının olacağı ortadadır. Bu bakımdan, bu mücadelenin biz Türkiye'liler tarafından da desteklenmesi kaçınılmazdır.

Çocuklarımızı Hauptschule'den diploma vermeden çıkarıyorlar.

Okuldan çıktıktan sonra, çocuklarımızı, sanata vere lim desek, yer bulunmuyor. Hem de, fabrikalar, diploma istiyorlar. Halbuki, bizimkilerin elinde, diploma değil, belge var. Belge de, sanata başlamak için geçmiyor. Zar zor bir fabrikada yer bulsak, bu sefer de imtihan yapıyorlar. Bizimkilerin çoğu imtihanı kazanamıyorlar, kazanacak durumda da zaten değiller. Ne, yetecek kadar Almanca bilgisine sahip ler, ne de diğer bilgilere. Okullarda iyi yetiştirilmiyorlar ki!

Bu durumda, bizim çocukların bir sanat öğrenme ri imkansız oluyor.

Bizim gençleri sanata hazırlamak için, Çalışma Sena tirlüğü "Meslek Dairesi" tarafından hazırlık kursları açıldı. Bu kurslar, 1 yıl sürüyor ve her yıl ancak 120 gencimiz alınıyor. Batı Berlin'de, bu yaş-larda, en az 6 bin Türk gencinin yaşadığı göz önüne alınırsa, bu kursların, sayı bakımından, ihtiyacı karşılamaktan çok uzak olduğu ortaya çıkar.

Bu kursları bitiren gençler de, fabrikalarda im-tihan ediliyorlar. Bu imtihanda, yine büyük kısmı e leniyor. Kazananların bir kısmı da, kısa bir müddet sonra sanat öğreniminden ayrılmak zorunda kalyor-lar. Sebebi, yeterli ön bilgilere sahip olmamaları. Bu durum, hazırlık kurslarının, çocuklarımızı, sanat

GENÇLERİMİZ

Bu yaşlardaki çocuklarımızın, bir diğer sorunda meslek okullarına alınmalarınıdır. Halbuki, okul ka nununa göre, 18 yaşına kadar meslek okuluna gitme leri gerekmektedir.

16 yaşına kadar olanları, meslek okuluna kaydediyor lar, ama, uzun süre bekletiyorlar. Sebep de, yeni sınıf açılmaması, öğretmen tayin edilmemesi. Sınıflarda yer açılacak da kaydolana sıra gelecek!... Daha da kötüsü, 16-18 yaşlarındaki gençleri okula kaydederken bir sürü güçlük çıkarıyorlar. Hatta bu yük bir kısmını hiç kayıt dahi etmiyorlar.

Bu yaşlardaki çocuklarımızdan oturma müsadesi ya nırsıra, iş müsadesi ve bir işyerinde çalışmasını iş tiyorlar. İçin acı taraflı, çoğu Arbeitsamt iş müsa- desini vermiyor. Bu durumlar karşısında çocuklarımız, adeta kötü alışkanlıklara itiliyorlar. Bu yaşlarda- ki gençler, sabahın akşamı kadar evde oturamazlar- ya! Okul yok, sanat öğrenme imkanı yok, iş müsadesi de yok! Ne yapacaklar? Bu durumda, tek çıkar yolu, kendilerini sokağa atmaktadırlar. Küçük yaşta lokallere alışıyorlar. Çeşitli kötü alışkanlıklar kapıyorlar. Hatta bu durumda suç bile işleyenler o- luyor.

Şimdi veliler olarak soruyoruz:

Bütün bunların sorumlusu gençlerimiz mi? Elbette hayır. Bunların sorumlusu, gençlerimizi bu durumlara iten kötü şartlardır, bu şartları yaratan larıdır.

Gençlerimizin durumlarının düzelmesi için, bu kötü şartların ortadan kaldırılması gereklidir.

Bunun için de, şu taleplerimizin derhal gerçek- leştirilmesi şarttır:

- Çocuklarımıza, yeterli sayıda ve kaliteli, sanata hazırlık kursları açılmalıdır.
- Çocuklarımıza yeterli sayıda sanat öğrenme yerleri sağlanmalıdır.
- Bu yaşlardaki tüm çocuklarımız meslek okul- larına alınmalıdır.
- Çalışmak isteyen gençlerimize iş müsadesi verilmelidir.

Derneğimiz (TÖD), Öğretmenler Sendikası (GEW) Kreuzberg Bölge Yönetim Kurulu ve Sendikadaki Yabancı Öğretmenler Komisyonu'nun birlikte dü zenledikleri büyük Veli Toplantısı 11 ekim 1974 de yapıldı. Yabancı, Alman veli ve öğretmenlerine yabancı çocukların okul durumu ile ilgili bilgi vermek, öğretmen veli ve sendikanın, okul durumla rının düzeltilmesi için, birlikte çalışmalarını sağlamak amacı güden bu toplantıda oybirliği ile aşağıdaki karar alındı ve bu karar 15 ekim- de yapılan bir Basın Toplantısında basına duyur- uldu.

KARAR

11 ekim 1974 tarihinde toplanan, Kreuzberg sem- tinin Alman ve yabancı veli ve öğretmenleri, ço- cuklarının içinde bulunduğu kötü okul şartları- na kesinlikle karşı çıkarlar.

Birçok ilk, orta (Hauptschule) ve meslek okulun da, tahammül edilmez derecede yer darlığı var- dır

Bazı dersler çok kötü şartlar altında yapılıyor, veya hiç yapılmıyor. Birçok okulda ikili öğretim yapılıyor. "İlkokullar Reform Projesi'nde" öngö- rülen, zayıf öğrencileri yetiştirme dersleri ge- nellikle hiç yapılmamaktadır.

Meslek Okulu çağındaki gençlerin büyük çoğunluğu okullara alınmamaktadır.

Bunların sebebi: SINIF AZLIĞI-ÖĞRETMEN AZLIĞI Bu sorunların yakın bir gelecekte çözülmesi şart tır.

bu eksikliklerden en fazla zarar görenler, yaban- cı çocuklar ve gençlerdir.

Yabancı veliler de, emekleriyle, Batıberlin Eko- nomisinin gelişmesine katılmaktadırlar. Onlar da, Alman Velileri gibi, vergi ödemektedirler. Çocuklarının, Alman Çocuklarınıninkine eşit eğitim imkânlarına sahip olmaları, yabancılardan hakları,

Yabancı çocuklara eşit hak tanıyan eğitimin sağ- lanması için, şunların gerçekleştirilmesini ta- lep ediyoruz:

- Okul çağındaki tüm yabancı çocuk ve gençler okullara alınmalıdır.

- Hazırlık sınıflarına, normal Alman sınıfları- nınkine kadar, ders saati konulmalıdır.

- Anadilde ders, Berlin Okul programına alın- malıdır.

- Alman Öğretmenleri tarafından, yeterli Al- manca dersleri verilmelidir.

- Çocukların kendi ülkelerindeki okullarına intibaklarını sağlayacak, bir ders programı ha- zırlanmalıdır.

- Henüz Almanca öğrenmemiş öğrenciler için özel bir tedbir olarak, hazırlık sınıflarında verilen karneler, bitirme diploması yerine geç- melidir.

- Yeterli sayıda, Meslek Öğrenimine hazırlık kursları açılmalıdır. Maarif Müdürlüğünden, yıl sonuna kadar, en kaba eksikliklerin ortadan kaldırılmasını ve aşağıda kilerin sağlanmasını talep ediyoruz:

- Hazırlık sınıflarının ders saatleri, ana - dildeki dersi de içine almak, aynı seviyedeki Alman Sınıflarınıninkine, eşit şekilde yükseltil- melidir.

- Değişik seviyedeki sınıflar birleştirilme- melidir.

- Sınıf öğrenci sayısı, resmen öngörülen sa- yıyı geçmemelidir.

- Düzenli Almanca derslerinin, Alman Öğret- menleri tarafından 20 öğrenciyi aşmayan gruplar da verilmesi gerçekleştirilmelidir.

- Yeterli sayıda öğretmen kadrosu ve sınıf- lar sağlanmalıdır.

- Yabancı çocuklara okul öncesi (Vorschule) imkânları genişletilmeli, daha çok yabancı çocuk (Vorschule) lere alınmalıdır.

- Çocuk yuvalarında yeterli yer sağlanmalıdır.

- 26.10.1974 tarihinde yapılacak prototo yürü- yüşünü, tüm veli ve öğretmenler olarak destekli- yoruz.

ÇOCUK PARASI HAKKIMIZ KISITLANDI

Yabancı işçilerin memleketlerinde bulunan ço- cukları için öngörülmüş çocuk parası haklarını kısıtlayan yasa, Federal Çocuk Parası Yasası'nı değiştiren GELİR VERGİSİ REFORM YASASI'dır. Yasa 25 Temmuz 1974 de de Eyalet Temsilciler Meclisinden geçerek 5 Ağustos 1974 tarihinde resmi Gazete- te yayımlanmıştır. Yürürlük tarihi ise 1 Ocak 1975 dir.

Bizim İşçiler açısından bu yusunun Federal Çocuk Parası Yasası'nın bazı hükümlerini değiştirmiş olması önemlidir.

Vergi Reform Yasası, Çocuk Parası Yasası'nın birinci maddesini şöyle değiştirmiştir: Bir kim senin çocuk parasına hak kazanabilmesi için ya çocukların Federal sınırlar içinde yasal ikametgahlarının olması ya da fiilen Federal Sınırlar içinde oturması gerekmektedir. Burada yasa çocuk parası hakkını iki şarta bağlamaktadır. Birincisi çocuğun yasal ikametgahının Federal Sınırlar içinde olması gerekmektedir. İkincisi çocuğun fiilen oturmasının da gene Federal sınırlar olmasını şart koşmaktadır. Bizim işçiler yönünden önem kazanan şart ikincisidir. Çünkü çocukları Türkiye'de bulunan işçi bu ikinci

ile Federal Almanya arasında yapılmış olan Sosyal Güvenlik hakkındaki Sözleşme, çocuk parası hakkının doğmasını böyle bir şarta bağlamamıştır. Yasa, bu noktada sözleşmenin ruhu ile tamamen çelişki içindedir. Bu nedenledir ki: 1965 yılında yapılan iki devlet arasındaki sözleşme yasaya ve Alman Ekonomisinin çıkarlarına uygun olarak değiştirilmiştir. Çelişkiyi örtbas etmek için yasa şöyle bir ayrıcalık getirmiştir: Eğer bir kimsenin yasal ikametgahı en az 15 yıldan beri Federal Almanya'da ise ya da bir kimse 15 seneden beri Federal Sınırlar içinde oturuyorsa, o zaman isterse çocukları Almanya dışında bile olsa çocuk parası almağa hak kazanacaklardır. Bu ayrıcalığın bizim işçilerimiz yönünden hemen hemen hiç bir anlamı yoktur. Çünkü söz konusu edilen 15 yıllık süreyi yok denecek sayıda işçimiz doldurabilmiştir. Dikkat edilirse bu kişilerin iki devlet arasında yapılmış sözünü ettiğimiz sözleşmeden önce gelmiş olması gerekmektedir.

Yasa çocuk paralarını kısmakla kalmamakta, aynı zamanda yabancı işçiden kesilecek vergi oranını da yükseltmektedir. **GELİR VERGİSİ REFORMU YASASINA KARŞI GÖSTERİLEN TEPKİLER**

Gelir Vergisi Reformu Yasası, Sadece yabancı işçilerin tepkisi ile kalmamış, Alman İşçi Sendikaları Birliği (DGB), Kiliseler, çeşitli Gençlik ve İşçi Kuruluşları, Bilim Adamları'nın tepkisine, bazı basın-yayın organlarının ağır eleştirilerine uğramıştır.

Bu konuda 7 Ekim 1974 tarihli sayısının 32. sayfasında Spigel Dergisi şunları yazmaktadır: "Maliye Bakanlığının bütçedeki borçlar kısmının azaltılması için yurt dışında çocuğu olan yabancı işçilerin çocuk parası kısıtlanacaktır. Böylece Çalışma Bakanı, çocuk parasını kısmakla Maliye Bakanı arkadaşına para biriktirmesi hususunda yardımcı olmak istiyor."

Burada da görüldüğü gibi konu ortadadır. Çocuk paralarının kısıtlanmasına gerekçe olarak, yabancı işçi çocuklarının sayıca çok oldukları, ödenecek çocuk parasının kendi memleketlerindeki yaşama düzeyinin üstünde olduğu gösterilmektedir. Örneğin:

Beş çocuklu bir aile Vergi Reform Yasası yürürlüğe girdikten sonra ayda 480 Mark çocuk parası alacaktır. Çünkü yasa birinci çocuğa 50, ikinciye 70, üç ve ondan sonra gelen her çocuğa 120 şer mark ödenmesini öngörmektedir. Gerekçeye göre bu para Türkiye'de örneğin, köyden gelen bir işçiye çok görülmektedir. Aylık çocuk parası tutarı olan 480 mark, Türk Parasına çevrildiğinde o yerde oturan halkın en yüksek gelirine sahip olacağı söylenmektedir.

Yasayı "Ulusal bir çıkarıcılık" olarak nitelleyen Katolik Kilisesi, "Protestolarla yetinilmeyeceğini, eğer yabancı devletler çeşitli baskılarla bu haksızlığı kabul ederlerse, baskıyla imzalanan sözleşmelerin Anayasa Mahkemesince iptali yoluna gidileceğini" söylemektedir. (Der Spigel s.33)

Alman Sendikalar Birliği (DGB) ise yerli ve yabancı arasındaki bu ayırımın bir an önce kaldırılmasını istemektedir. Türk Sendikaları da bu konuda daha aktif çabalar gösterme yolundadır.

Federal Almanya'da çalışan işçilerimizden de aktif tepkiler son zamanlarda gelmeye başlamış, özellikle büyük şehirlerde protesto yürüyüşleri tertip edilmekte, bildiriler dağıtılarak, kamu oyu aydınlatılmaktadır. Bilhassa Avrupa'daki Türkiye'li Toplumcular Federasyonu'nun 20 Ekim 1974 günü Bonn'da Büyük Protesto Yürüyüşü büyük

TÜRKİYEDE EĞİTİM

1973 istatistiklerine göre, Türkiye'de okuma yazma bilmiyenler nüfusun %46 sını oluşturmaktadır. Yani hemen hemen nüfusun yarısı, çağdaş sosyal gelişmeleri izlemek, bu gelişmeler içinde kendi yerinin neresi olduğunu, kitle haberleşme araçları arasında en başta gelen yazılı yayınlardan izlemek, giderek bilinçli bir biçimde aktif olarak yerini saptamak, haklarını savunmak ve almak olanaklarından yoksundur. Türkiye'de okuma yazma bilmiyenlerin durumu burada, Almanyada bir kelime Almanca bilmiyenlerin durumuna benzetilirse, bunun ne demek olduğu daha açık anlaşılır. Halkların geri bırakılmalarında kimlerin çıkarı olduğu bugün artık okuma yazma bilmiyenlerin bile gözünden kaçmayacak biçimde açığa çıkmıştır. Halklar ne ölçüde cahil kalır, içinde yaşadıkları sömürü düzeninin nedenlerini, bu düzende kimlerin çıkarı olduğunu ne kadar az bilirler ve sömürüye ne kadar az direnirlerse, sömürüyü sürdürmek o ölçüde yoğun, o ölçüde kolay olur. Yazılı yayın organları dışında kalan ve doğruluklarını araştırmak daha güç olan yayın ve propaganda araçları ile onları uyutmak, şaşırtmak, istenen yönde yürütmek sömürücü sınıfın daha çok işine gelir.

16 milyon yurttaş, yani okuma yazma bilmiyen bu % 46 kimlerden oluşmaktadır? Bunun cevabı durumu dahada açıklar. Bu 16milyonun hemen hepsi büyük ve küçük kentlerde, köylerde yaşayan ve çalışan emekçilerden oluşmaktadır. Örgütlenerek haklarını almak için direnme ve savaşma olanakları sınırlı olduğundan, tüm öteki yükler gibi, bozuk eğitimin yüküde onların sırtına yüklenmiştir. Öyle ki, yoksul bir köylü çocuğu, yoksul bir işçi çocuğu anası babası gibi yoksul kalmaya mahkum edilmektedir. Buda tüm kapitalist ülkelerdeki güdümlü eğitimin ortak amacıdır.

Türkiye'de sömürücü sınıfın ve sınıfıyla bütünleşmiş gurupların çocuklarının bu eğitim yetersizliğinden etkilenmedikleri, mutlu bir azınlığın elindeki mutlu olanaklardan yararlandıkları, son üniversite giriş sınavını en yüksek puan alarak kazanan ilk 50 öğrencinin okudukları okullara bakınca sırta kalıyor: 37 si İstanbul, özellikle özel okullarını, 4 ü Ankara, 6 sı İzmir, biri Bolu, biri Konya, biri de Kırşehir okullarını bitirmişler. Yorumu gerektirmeyecek kadar apaçık bir sonuç.

tik ve ekonomik baskılara etkinlik derecesini eylemlerin gücü ve zamanın belirleyeceği ortadır.

VERGİ REFORMU YASASI'NDAN ÖTÜRÜ İŞÇİLERİMİZİN KAYBI ve SONUÇ

Çocukları Türkiye'de olan işçilerimiz hem eğitim derecede çocuk parası alamadıkları gibi, hem de Yeni Vergi Reformu Yasası'na göre eskisinden daha fazla vergi ödemek zorunda kalacaktır. Başka bir deyişle işçi, hem düşük çocuk parası alacak, hem de daha fazla vergi ödeyecektir. Bu güne kadar Federal Almanya'da çocuklu ailelere vergi indirimi (Kinderfreibetrag) tanınıyordu ve çocuk sayısına göre her ailenin yıllık brüt kazancından belli bir miktarı vergiden bağışık (Muaf) tutuluyordu. Böylece yıllık kazancın bir kısmından hiç vergi kesilmiyordu. Bağışıklık tanınan miktarlar birinci çocuk için 1200 mark, ikinci çocuk için 1680 ve ondan sonra gelen her çocuk için 1800 mark idi. Yeni Yasa bu bağışık tutma

lyonlarca markı kaybolacaktır. Örneğin :
yılıda 15 bin mark kazanan bir yabancı işçi
r çocuklu ise bir yıldaki kaybı 228 mark, iki
çocuklu ise 848 mark, üç çocuklu ise 1908 mark,
rt çocuklu ise 2970 mark, beş çocuklu ise 4030
rk olacaktır.

İşçilerimizin ne kadar kayba uğrayacaklarını
rakamlar açıkça göstermektedir. Böylece kayıp
lyonları bulacaktır.

S O N U Ç :

Bu incelemelerimizden işçilerimiz açısından
sonuçları çıkarabiliriz.

- İşçilerimize Sosyal Güvenlik alanında en bü
k eşitsizliği ve darbeyi vuran Vergi Reformu
sası ve ekim ayında imzalanan Sosyal Güvenlik
laşmasıdır.

- Bu Yasa Ortak Pazar Ülkeleri dışından gelen
bancı işçilerin Almanya dışındaki çocuklarının
çocuk parası haklarını prensip olarak kısıtlamak
dır. Federal Almanya'nın çıkarlarına öncelik
nırmaktadır.

- Bu yasa Federal Almanya ile Türkiye arasında
pılan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ruhu ile çe-
şmektedir.

- Yasa aynı zamanda Federal Almanya Anayasa-
'nın EŞİTLİK ilkesine (Madde 3), İş ve Sosyal
kukun uluslararası kaynaklarına ve iç hukukun
mel ilkelerine aykırıdır.

- Yasayı çıkaran İktidar Hükümetinin sosyal
olitikası ile de çelişki içindedir. Çünkü, İk-
idardaki parti "Yabancılara eşit işlem İlkesi-
i programında saptamıştır.

- Yabancılar Yasası (Oturma izni), Çalışma
isaadesi, süreli iş sözleşmeleri ile elleri a-
akları bağlı duruma getirilen yabancı işçiler
ı yeni yasa ayrıcalığı ile de bir haksızlığı
aha konu olmaktadır.

GENELKURULA ÇAĞRI

Aralık 1974, Cumaertesi günü saat 15.00 de der-
eğimiz lokalinde olağan GENELKURUL toplantısı
apılacaktır. Bütün üye arkadaşların muhakkak bu
oplantıya katılmaları yönetmelik gereğidir. Tüm
rkadaşları bekliyoruz.

TÖD YÖNETİM KURULU

TÖB-DER'E

ÖĞRETMENİN SESİ'NE

ABONE OLUNUZ!

ABONE BULUNUZ!

İRKİYELİ ÖĞRETMENİN SESİ: Kasım 1974
AHİBİ : TÖD
ORUMLUSU : TÖD Yönetim Kurulu
ıllık Abone Ücreti : 10.-DM
onto Numarası : Bank für Gemeinwirt-
schaft, 1043 5701 00
DRES : 1 Berlin 21, Emdenerstr. 39

ŞEHİTLER

Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri,
mezardan çıkmanın vaktidir!
Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri
Sakaryada, İnönü'nde, Afyondakiler
Dumlupınardakiler de elbet
ve de Aydında, Antepde vurulup düşenler,
siz toprak altında ulu köklerimizsiniz
yatarsınız al kanlar içinde.
Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri,
siz toprak altında derin uykudayken
düşmanı çağırıyorlar,
satıldık, uyanın!
Biz toprak üstünde derin uykulardayız,
kalkıp uyandırın bizi,
uyandırın bizi!
Şehitler, Kuvvayı Milliye şehitleri,
mezardan çıkmanın vaktidir!

NAZIM HİKMET

YATAK

Yaşar Kemal

Şimdiki gibi aklımda, ben o yıl ortaokulun üçün-
cü sınıfında, bizim Durmuş Ali de ikincideydi.
İkimizin de parası yoktu. Köyde onun bir dul ana-
sı, benim de bir dul anam vardı. Onlar da kendile-
lerini zar zor geçindirebiliyorlardı.

Durmuş Ali'nin umudu, parasız yatılıydı. İmtiha-
na girmiş, yüzde yüz kazanacağından emindi. Bana
gelince: Ben, bir umutsuzluk içinde yuvarlanıyor,
dum. Nereye gitsem, ne yapsam? İki yıldır geceleri
çalıştığım fabrika, bu yıl beni almıyordu. Talebe-
leri fabrikada çalıştırmak yasakmış! Naden yas-
sakmış, bir türlü anlıyamıyordum. Bu yıla kadar
ne güzel çalışıp okumuştum.

Beş parasız... Başımı sokacak bir ağaç kovuğu
bile yok! Kocaman şehrin ortasında yalnız, yapa-
yalnızım. Sarılacak bir dalım da yok! İçerimde
dayanılmaz bir keder, bir hınç...

Durmuş Ali ile bir zaman istasyonun önündeki-
sıtma ağaçlarının altında geceledik. Sonra ol-
madı. Bu böyle sürüp gidemezdi. Bekçilerde ra-
hat vermiyorlardı. Sonra da okula gitmek mec-
buriyetindeydik. Biz okula gidince, meydanda
kalan yataklarımızı çalmazlar mıydı?

Çok iyi bir arkadaşım vardı, Yusuf. Beni çok
severdi. Sıtma ağaçlarının altında gecelediği-
mizi nasılsa öğrenmiş.

Bir gün utana utana:

"Bizim damın üstünde yatsanız" dedi. Deli gibi
sevindik, Durmuş Ali ile kucaklaşıp öpüştük.
Durmuş Ali bir "Allooo..." çekti... "Yaşadık
be abi... Bir günün beyliği de beylik"

Biliyorduk ki, dam üstünde güzün yağmurları bağ-
layınca kadar yatabilirdik. Sonra, sonrasına
Allah kerim. Yatakları hemen istasyondan alıp e-
ve getirdik. Yusuf'un evi, pazar yerinin yanın-
da bir tek odaydı. Yatakları dama serdik.
Bekçi korkusu yok, bir şey yok. Damın üstünde bir
ev sıcaklığı, bir baba ocağı sıcaklığı...